

... има ли жаба и тамо?

Јан Неруда

С енглеског превео Милан С. Димитријевић

Jan Neruda

*...are there frogs there,
too?*

(Cosmic Songs, Number XXII)

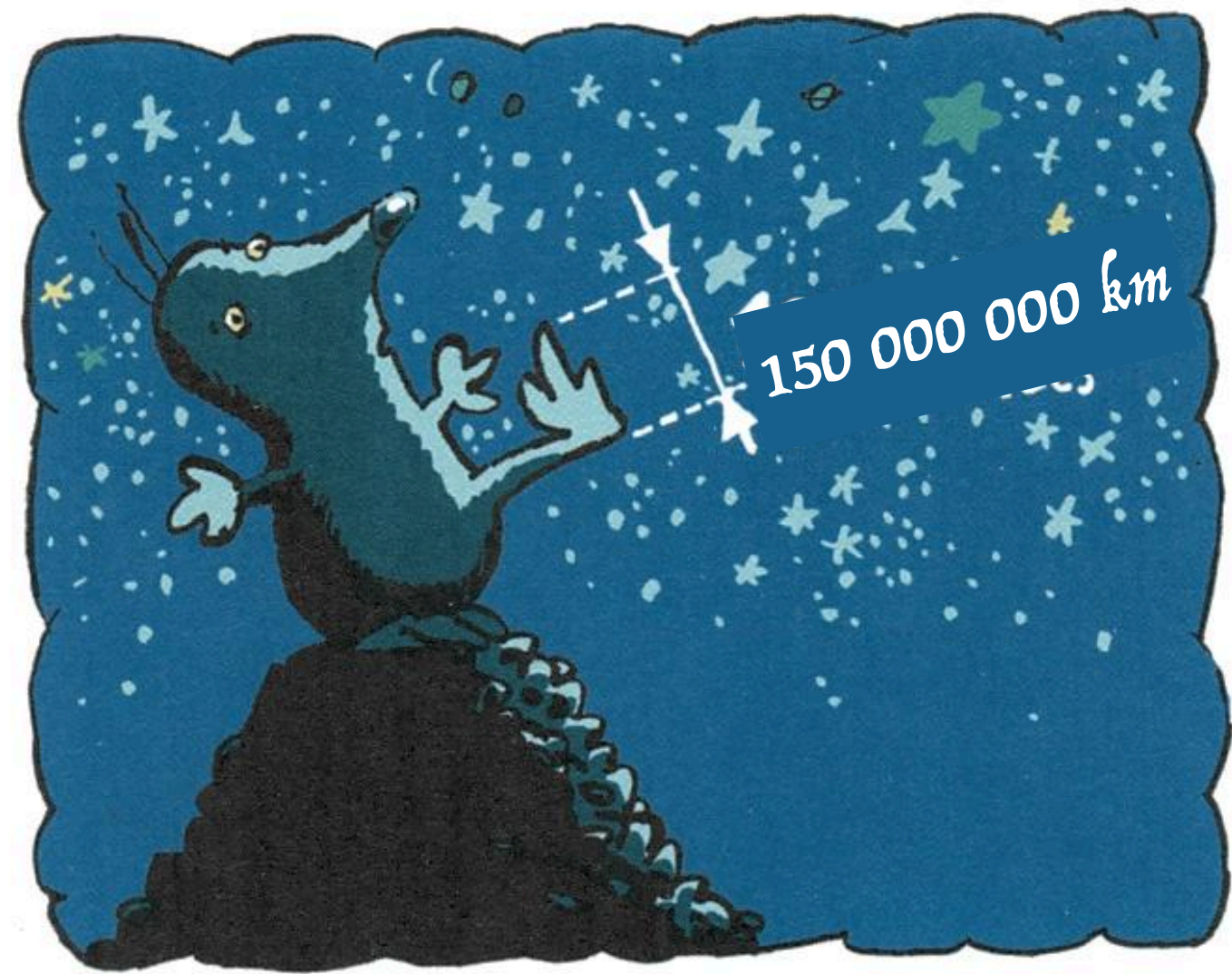
Жабља школа у блату је,
сви гледају у небеса.
Док стари жабац предаје
објашњава сва чудеса.

A school of frogs sat in the mud,
Their gaze fixed on the heavens.
Old teacher frog did all he could
To hammer home his lessons.

Помиње ствари небеске,
звезде, планете безбројне,
а и кртице земаљске
по имену астрономе.

He spoke of things celestial,
Of stars and planets numberless,
And of those moles terrestrial
That humans call astronomers.

Кад мере простор, каже он,
необичан им је метар:
километара милион
њима је ко сантиметар.

To measure space, he said, the moles
employ a curious system:
What we would call ten million miles
Is but a foot to them.

А какав је њихов рачун
— од нас је, ето примера —
тридесет стопа Нептун,
а десет палаца Венера.

This means that by their reckoning
- I'll give you a for instance -
Neptune is thirty feet away
And Venus not ten inches.

Од нашег Сунца комада,
(жаба од чуда не дише)
Земаља триста хиљада,
или можда која више.

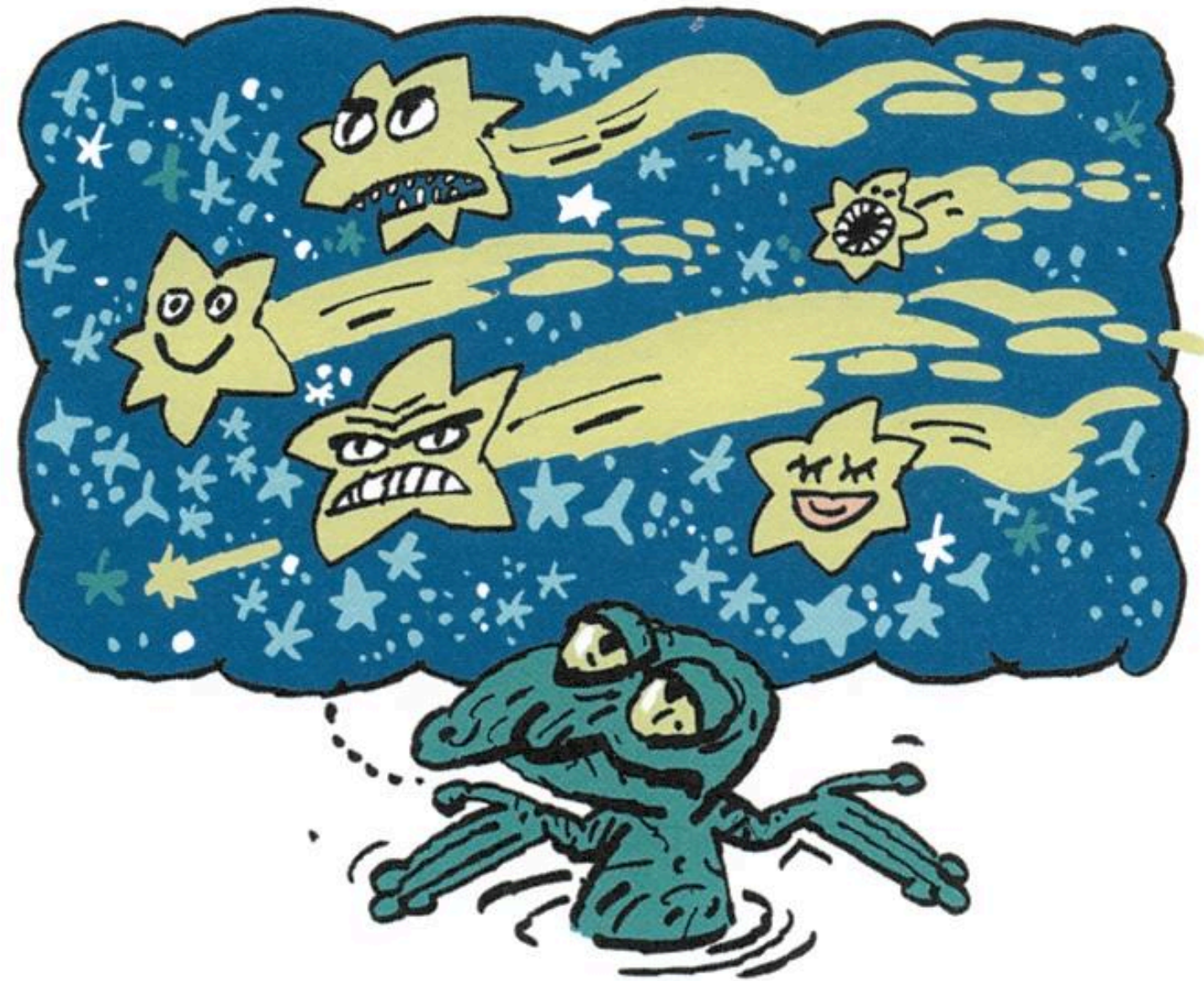

If we chopped up the Sun, he said,
(The frogs were mute with awe)
We'd get three hundred thousand Earths,
Or maybe a few more.

А Сунце, што прави је хит,
на небу мења висине
делећи време (и кредит)
на интервале подесне.

The Sun's a most convenient thing:
Its changing elevations
Divide up Time (and Mortgages)
In manageable portions.

Мистерија су комете,
за неке су илузија.
А научници (и жабе те)
кажу то је конфузија.

Now comets - they're a mystery;
Some say they're an illusion
And many's the scientist (and frog)
Has jumped to the wrong conclusion.

Празник најави неке зрак,
друге несрећу доводе –
једна славна комета пак
учини да разум оде.

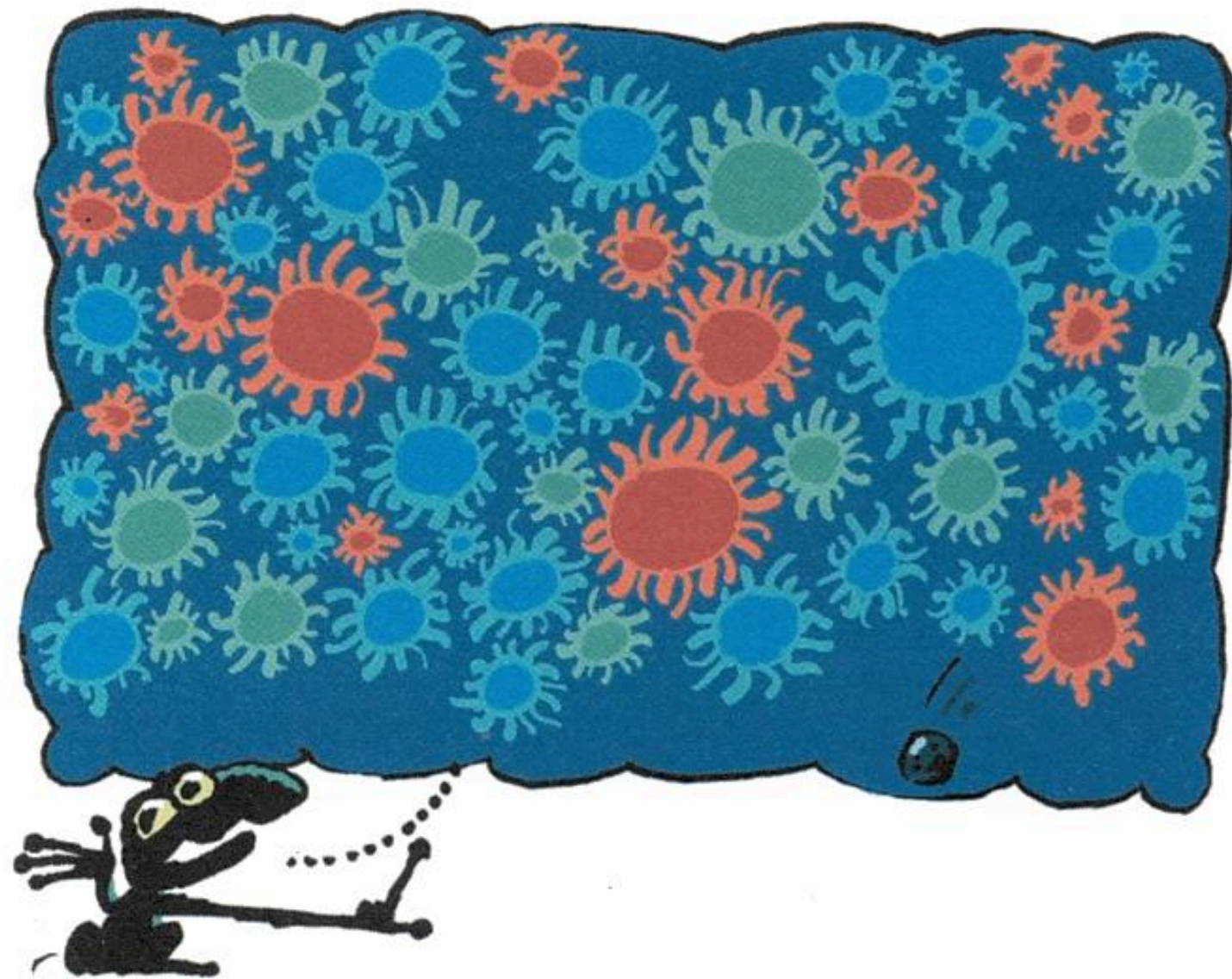
Some comets herald great events
While others bring calamity -
One famous comet in this land
Caused men to lose their sanity.

Кад њене косе пламене
расуте небом гледамо,
велики хаос настане.
Зашто је тако, не знамо.

No sooner was its fiery tail
Seen streaking through the sky,
Than pandemonium broke out -
And no one quite knew why.

О звездама у космосу
што сијају трепераве,
причао је да неке су
жуте, црвене, ил' плаве.

He told them of the countless stars
That shine in every hue
And how in fact they're mostly suns,
Some green, some red, some blue.

Спектроскопом видимо ли
шта има им у светлости?
То исти су минерали
као на нашој планети.

Now if we use a spectroscope
To catch their light and scan it,
We find the self-same minerals
That make up our own planet.

Неверица и чуђење
види им се на лицима.
„Има ли неко питање
о космосу и звездама?“

He paused. Amphibian astonishment
Was etched on every face.
“Now, any questions, class,” he croaked
“About the stars and space?”

Кренуше с питањима:
„Извините... да ли знам
некога горе дал' има?
И има ли жаба тамо?“

Up shot a little flippered limb:
“Please sir... is it true
That other creatures live up there?
And are there frogs there, too?”

Јан Неруда (1834 - 1891), чешки песник, писац и новинар, рођен је у Прагу, а одрастао је у живописном делу старог Прага званом Мала Страна (Мала четврт). Био је слободни писац и новинар и учествовао је у свим централним културним и политичким борбама своје генерације. Много је путовао по Европи и Блиском истоку, бележећи своја запажања о страним културама у бројним фељтонима. Своје детињство и младост описао је у свом најпопуларнијем прозном делу Малостранске приче. Нерудино песничко дело Космичке песме (1878) инспирисано је модерном астрономијом.

-----|9-----

Jan Neruda (1834 - 1891), czech poet, writer and journalist, was born in Prague, and grew up in a colourful part of old Prague called Malá Strana (Lesser Quarter). He was free-lance writer and journalist and participated in all the central cultural and political struggles of his generation. He travelled widely in Europe and Near East, recording his observations of foreign cultures in numerous feuilletons. His childhood and youth he described in his most popular prose work, Tales of the Lesser Quarter. Neruda's poetry work Cosmic Songs (1878) was inspired by modern astronomy.

Литература

1. ... are there frogs there, too? Jan Neruda, Translation Robert Russel, Illustrations and design Luděk Bárta, Astronomical institute, Academy of Sciences of Czech Republik, ISBN 80-902587-7-2
2. Jan Neruda Písně kosmické (XXII), Vydala Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1, 2011.
3. "Do Frogs Exist there Too ?" Translated by D.P. Stern <https://pwg.gsfc.nasa.gov/stargaze/Sfrogs.htm>

